

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับ
ส่งเสริมการควบคุมเบาหวานในผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2
โรงพยาบาลศิริราช จังหวัดสุโขทัย

ผู้เขียน นายปิยพงศ์ สอนลบ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีลักษณ์ วรรณฤทธิ์

บทคัดย่อ

เบาหวานเป็นโรคเรื้อรังที่ต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดและป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อน การวิจัยปฏิบัติการครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับส่งเสริมการควบคุมเบาหวานในผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ผู้เข้าร่วมการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย พยาบาลวิชาชีพ 4 ราย และ ผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มารับการรักษาในคลินิกเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศิริราช จังหวัดสุโขทัย ก่อนการใช้แนวปฏิบัติจำนวน 56 ราย และหลังใช้แนวปฏิบัติจำนวน 42 ราย กระบวนการใช้แนวปฏิบัติอิงกรอบแนวคิดที่เสนอโดยสภาวิชาชีพด้านการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1999, 2000) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดในผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 2) คู่มือการควบคุมเบาหวานในผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 สำหรับพยาบาล 3) คู่มือสำหรับผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลลัพธ์ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความรู้ผู้ป่วยเบาหวาน 2) แบบสอบถามพฤติกรรมควบคุมน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นเบาหวาน และ 3) แบบบันทึกระดับน้ำตาลในเลือด เครื่องมือที่ใช้ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือแล้วเกณฑ์การประเมินผลลัพธ์คือหากคะแนนความรู้ที่ถูกต้องหรือคะแนนพฤติกรรมควบคุมน้ำตาลในเลือดเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 80 จึงถือว่ามีความรู้หรืออยู่ในระดับสูง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างหลังการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกที่มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเบาหวานในระดับสูงมีร้อยละ 97.62 ส่วนในกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกมีร้อยละ 37.50
2. กลุ่มตัวอย่างหลังการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกที่มีคะแนนการปฏิบัติโดยรวมเกี่ยวกับการควบคุมเบาหวานอยู่ในระดับสูงมีร้อยละ 100 ส่วนในกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกมีร้อยละ 87.50
3. กลุ่มตัวอย่างหลังการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกที่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้มีร้อยละ 40.50 ส่วนในกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกมีร้อยละ 26.80

ผลการศึกษานี้ยืนยันถึงประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับส่งเสริมการควบคุมเบาหวานในผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ในโรงพยาบาลศิริมาศ จังหวัดสุโขทัย จึงเสนอให้มีการใช้แนวปฏิบัติต่อไปเพื่อพัฒนาคุณภาพในการดูแลผู้ที่เป็นเบาหวานต่อไป แต่ควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัยตามหลักฐานเชิงประจักษ์ก่อนนำไปใช้

Independent Study Title Effectiveness of Implementing Clinical Nursing Practice Guidelines for Promoting Diabetes Control Among Persons with Diabetes Type 2 at Khiri Mat Hospital, Sukhothai Province

Author Mr. Piyapong Sonlop

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisor
Assistant Professor Dr. Taweeluk Varnarit

ABSTRACT

Diabetes mellitus is a chronic disease which should be treated continuously in order to control blood sugar and prevent complications. This operation research aimed to determine the effectiveness of implementing clinical nursing practice guidelines (CPGs) for promoting diabetes control among persons with diabetes type 2. The participants were 4 registered nurses and persons with diabetes type 2 attending the clinic, Khiri Mat hospital, Sukhothai province; they were divided into 2 groups, 56 and 42 in the group of before and after CPGs implementation, respectively. The CPGs implementation process was based on the framework proposed by the National Health and Medical Research Council (NHMRC, 1999, 2000). The study instruments consisted of 1) the guidelines for promoting diabetes control among persons with diabetes type 2, 2) handbook for diabetes control among diabetes type 2 for nurses, and 3) handbook for persons with diabetes type 2. The outcomes evaluation forms consisted of 1) the test for diabetic knowledge in persons with diabetes, 2) blood controlling behaviors among persons with diabetes type 2 questionnaire, and 3) blood sugar recording form. Content validity and reliability were done in all instruments. Outcomes evaluation criteria were whether knowledge score or blood controlling behaviors score $\geq 80\%$ would be accepted as a high level. Data were analyzed using descriptive statistics.

The study results revealed that:

1. After implementing the CPGs, 97.62% of subjects in the group had score of knowledge regarding diabetic control at a high level, whereas before implementing CPGs 37.50 % of those in the group had.
2. After implementing the CPGs, 100% of subjects in the group had score of diabetic control behaviors at a high level, whereas before implementing CPGs 87.50% of those in the group had.
3. After implementing the CPGs, 40.50% of subjects in the group could control their blood sugar, whereas 26.80% of those in the group before implementing CPGs could.

The findings of this study confirm the effectiveness of implementing CPGs for promoting diabetes control among persons with diabetes type 2 at Khiri Mat hospital, Sukhothai province. Therefore, the implementation of such CPGs should be done continuously in order improve quality of nursing care for persons with diabetes type 2, however the CPGs should be updated with the availability of new evidence.